

¿E que intereses? É opinión xeneralizada no pensamento político que as alcatifas amornan os devezos combativos, mesmo naqueles militantes curtidos nas trincheiras revolucionarias. Por iso, aquí e na Patagonia, agás nos reximes autocráticos, tanto a esquerda como a dereita procuran non subordinar as executivas partidarias á primacía de membros vinculados ás tarefas de goberno. Non se poden hipotecar os intereses de partido –ou sexa, os do segmento social que este representa– aos intereses persoais que abrochan no exercicio de determinadas funcións. De Aristóteles a Marx a existencia dos intereses criados non é unha invención do Nobel español que os levou ao escenario. E se isto vale como criterio de aplicación a militantes de longa e incorrupta traxectoria, de militantes que entraron pola vocación de serviren e non para medraren, ¿que non diremos daqueles que tomaron o carné a cambio de moqueta?

O nacionalismo, ademais de loitar pola liberación dun povo sometido, por definición é unha forza política transformadora da sociedade, e, como tal, sometida ao permanente fustrigamento do sistema, inclusive naquelas versións en aparencia máis conciliadoras. Prefiro o concepto *transformador*, pois o de *esquerda* está agora invadido polos *okupas* da progresía. A coerenza nacionalista esixe,

portanto, manter en alerta todos os resortes que nos protexen da invasión ideolóxica. Se algo medrou este movemento non foi por mansa sumisión, senón por rebeldía. Troia non sucumbiu polas armas de Agamenón, senón polos invasores do cabalo. Entronizar cabalos nas cúpulas dirixentes pode converter en idólatras aos que se proclaman libertadores. Algunha vez escoitei –non sei a quen– que existe un proxecto para transformar o nacionalismo nun prazo de dez anos. ¿Transformalo en que? ¿Non será talvez a transformación do fuxitivo, que, para despistar o seu perseguidor, virou o casaco do revés e vestiuno polo forro? Un nacionalismo vestido polo forro é un nacionalismo que se bate en retirada. Se é humano desfalecer, e, portanto, desertar, a traizón, ademais de covardía, é unha vileza de bergantes.

BAUTISTA ÁLVAREZ

Xente nova e leña verde... que facer para non ser fume

[Iria Aboi Ferradás]

Dende hai uns anos a mocidade galega ven sufrindo unha metamorfose a nivel sociolóxico. Un cambio que está a afectar a concepción que se tiña da mocidade no relativo ao seu pensamento, inquedanzas e necesidades, tendo consecuencias visíbeis nas nosas manifestacións actuais

Por unha banda ten mudado a valoración que ten a mocidade sobre o país ou mesmo a súa percepción a respecto do idioma e os nosos sinais de identidade. Nese sentido hai que destacar o alto grao de españolización que sofre a nosa sociedade e nunha maior medida a mocidade. O ensino, tal e como historicamente analizou o nacionalismo galego, é unha das maiores ferramentas coas que conta o sistema para incidir negativamente sobre a conciencia da xente nova, por iso non é raro que haxa mozos e mozas analfabetos lingüisticamente, que non son quen de desenvolvérense no noso idioma ou que non teñen un mínimo contacto cos elementos que conforman a nosa realidade nacional. Malia que a reivindicación ou percepción sobre o propio se modificou, séguense reproducindo (seguímonos atopando) os prexuízos históricos cara o idioma ou a cultura entre a xente máis nova. Tamén hai que sinalar que estamos sufrindo a consecuencia das primeiras xeracións de pais e nais monolingües en español, xente nova que reproduce máis á perfección –se cabe– a eliminación do noso idioma da crianza dos cativos (salvo excepcións de xente comprometida). Mesmamente a universidade, que sendo un espazo españolizador coma o resto do ensino, supuña –non hai moitos anos– nalgúnhas áreas de coñecemento ligadas ao país (filoloxía galega, historia, económicas) un “espartar” para moita mocidade cara unha concienciación política e a un activismo militante, mudou radicalmente. Mais hoxe isto non é así, e o continuo agromar en canto a participación e activismo cultural, dinamismo estudantil, reivindicación e concien-

ciación na universidade ten murchado progresivamente, e atopamos unha situación cualitativamente diferente: estudantes de filoloxía galega diglósicos nunha ampla maioría, nulo apego ao país, esmorecemento da actividade cultural e da dinámica do asociacionismo estudantil na universidade, menor capacidade mobilizadora das organizacións estudantís e da incidencia no conxunto do estudantado universitario, etc. Dificultades todas, que condicionan en grande medida unha etapa fundamental no desenvolvemento da mocidade galega.

Por outra banda, hai que sinalar que tradicionalmente a mocidade sempre foi catalizadora de novas tendencias e permisiva a respecto da introducción social de determinados fenómenos novidosos na sociedade. Mais este feito agacha actualmente unha homoxeinización cultural na vestimenta, nos gustos musicais, no xeito de relacionárense... Nesta sociedade “moderna”, por poñer un exemplo, calquera tribo urbana (hip-hopeiros, pijos, he-avies, popeiros...) pode atopar o seu espazo sen desentonar nas grandes cadeas de moda.

O feito de se estender os avances tecnolóxicos ou determinados servizos a nivel xuvenil (internet, teléfonos móbiles, mp3, i-pods) induce a que moita xente nova teña a percepción de estar nun nivel social medio por estaren cubertas determinadas “necesidades básicas”, cando o certo é que os indicativos socioeconómicos reflicten que en moitos casos a situación sociolaboral da mocidade (emprego precario e temporal, paro, situación da vivenda...) é moi negativa a respecto das condicións que tiveron que soportar os seus pais.

Existe unha tendencia ao consumismo masivo ou ao individualismo non só no ensino ou no mundo do traballo senón tamén nas relacións persoais (chatear, enviar sms, coñecer xente por internet...) que se ten agravado coa mercantilización progresiva do

lecer. O fenómeno do botellón non deixa de ser a constatación deste feito, como o exceso dun mecanismo de socialización mal entendido e mercantilizado. Lonxe de parecer un feito espontáneo da mocidade e non controlado ou programado non deixa de ser máis que unha actividade enmarcada nas pautas do sistema (mesmas horas, días, bebidas en vilas e cidades moi afastadas entre si) e que contribúe a ter unha mocidade máis despreocupada dos temas que lle afectan. A campaña mediática que se ten desatado por parte de determinados sectores sociais (que predican unha dobre moralidade respecto ao consumo de alcohol) serviu para fomentar unha visión paternalista e criminalizadora dunha mocidade á que supostamente só lle preocupa saír na fin de semana, para que aumentara a rebeldía e a mobilización da mocidade arredor dunha práctica socialmente debatida como reacción ao prohibicionismo e ao moralismo pero non para aumentar a conciencia do que realmente se agocha tras este fenómeno e súa progresión entre a mocidade.

Malia que todo pareza “desfazar” existe unha concienciación por parte da mocidade dos seus principais problemas que non vai acompañada dunha implicación activa e continuada (baixo nivel de participación xuvenil, escaso nivel de activismo estudantil- reformas ensino, aumento de carga lectiva, obrigatoriedade de asistencia a aulas, minoritario nivel de sindicación, o “todos son iguais” instalado comunmente na percepción da xente). Existe unha situación apática entre a xente nova a respecto da resolución dos seus problemas, que cambia cando lle afecta máis directamente. Mais isto non implica necesariamente baixo grao de concienciación, senón outro xeito de ver as prioridades vitais ou en que adicar o tempo, ou mesmo implicarse naquilo que esta pouco connotado socialmente (equipos de fútbol, comisións de festas,...). Un cambio de prioridades acompañado dun cambio de referentes como puidemos ver nas grandes mobilizacións que su-

friu o noso país. Algúns destes momentos marcaron un antes e un despois na conciencia da mocidade galega e asentaron certos valores socialmente aceptados ou “progres”, máis isto non supuxo un avance substancial na súa identificación co país, ou mesmo co nacionalismo. Mais o contrario, serviu para que outras forzas políticas recuperaran o seu perfil, sen que a mocidade de hoxe tivera en conta a súa actuación política anterior máis recente e cuxas consecuencias se reflicten nos comicios electorais.

A defensa do ecolingüismo, da mestizaxe (música, roupa, libros e revistas, internet, intercambios, ...) valores de grande acollida a nivel xuvenil, non deixan de ser en moitos casos máis que a edulcoración do imperialismo e a deformación dun mal entendido ecoloxismo cultural que non atende a reivindicación do propio, fóra do exercicio militante ou consciente, e que redundará máis aínda nunha mocidade máis desmobilizada e confusa.

Neste artigo quixemos expor todas as dificultades e cambios que se teñen dado nos últimos tempos, mais tamén hai motivos para a esperanza. Non enumeraremos as accións a emprender agora para facer fronte ao novo contexto. Teremos que polas en práctica, a crítica se non vai acompañada de alternativas que se poidan verificar é un puro exercicio de moralismo. Por iso, malia todo o citado anteriormente, a mocidade galega ten grandes potencialidades e o nacionalismo ten a responsabilidade de recuperar o seu espazo a nivel xuvenil, sendo non só a referencia política se non a referencia en todos os niveis no camiño dunha sociedade cada vez máis normalizada. Nese sentido non só é necesario o traballo in-xente das organizacións xuvenís senón tamén do nacionalismo no seu conxunto para mudar certas cuestións estruturais de relevancia, para impulsar a todos os niveis á mocidade galega como futuro do país e para que o nacionalismo galego sexa a referencia para todas as mozas e mozos.

Existe unha tendencia ao consumismo masivo ou ao individualismo non só no ensino ou no mundo do traballo senón tamén nas relacións persoais que se ten agravado coa mercantilización progresiva do lecer